Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXII. Ч. 239. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 13-го ГРУДНЯ (DECEMBER) 1955. ЦЕНТІВ 15 CENTS No. 239. VOL. LXII.

МИР І ДОБРОБУТ — ВИБОРЧЕ ГАСЛО РЕСПУБЛІКАНЦІВ В 1956 РОЦІ

СТАН ЗДОРОВ'Я ПРЕЗИДЕНТА ДОБРИЙ, АЛЕ В НЬОГО ВИДКО СЛІДИ ВТОМИ; ЛІКАРІ ВІДРАДЖУЮТЬ АЙЗЕНГАВЕРОВІ ВИРІШУВАТИ СПРАВУ КАНДИДАТУРИ ПЕРЕД 15 ЛЮТОГО

Вашингтон. — 12 і 13 грудня мають відбутися конференції представників республіканського уряду з представниками демократичного Конгресу, на яких Президент Айзенгавер обговорюватиме зміст свого послання про стан Унії, яке має предложити в Конгресі після того, як 3 січня почнеться друга сесія цього 84-го Конгресу. В цьому посланні Президент думає заявити, що закордонна політика і справа безпеки ЗДА — це справи, які не сміють бути ведені в партійному дусі. Але про справи внутрішньої політики відповідає республіканський уряд і вони будуть вирішуватися згідно з програмою Республіканської партії. Президент має заявити, що його уряд і надалі дбатиме про це, щоб у світі існував мир, а в цій країні продовжувався добробут. З цих двох основних пунктів президент проєктуватиме всі нові законопроєкти, які думає внести на другій сесії 84-го Конгресу. Президент продовжує свою діяльність, хоч його лікарі ствердили деяку втому під час найновіших оглядин. Після місячних оглядин здоров'я президента Айзенгавера лікарі ствердили, що стан здоров'я пацієнта „добрий" і що процес його видужування „нормальний". Але лікарі ствердили „знаки втоми" внаслідок праці впродовж послідніх днів. Лікарі просили Президента, щоб „сповільнив своє темпо праці", хоч в стані його здоров'я не знайдено „шкідливих наслідків". Звіт про стан здоров'я Президента підписали особистий лікар Айзенгавера генерал-майор д-р Говард Мек С. Снайдер та спеціяліст від серцевих недуг в військовому шпиталі „Волтера Ріда" полковник д-р Томас В. Меттінґлі. Генерал Снайдер сказав, що якби він сам був на місці Президента, то не рішав би про можливість своєї кандидатури перед половиною лютого 1956 року. Д-р Снайдер заявив, що на його думку, президент Айзенгавер не повинен особисто зиголошувати промову про Стан Унії в Конґресі на початку найближчого місяця. Цей сам лікар заявив також що, можливо, Айзенгавер вже не буде грати ґольфа, бо деякі спеціялісти від недуг серця гадають, що після недуги вінцевої тромбози невільно виздоровцям грати в ґольфа. Обидва лікарі ствердили, що втома Президента проявилася в тому, що збільшилося тиснення крови і биття пульсу. Республіканці роздвоєні в справі реченця рішення Президента про його кандидатуру. Одні домагаються, щоб він вже в січні виявив свої пляни щодо кандидатури (Новленд), а інші (Стассен) кажуть, що Айзенгавер може вирішити цю справу аж в червні або липні 1956 року.

Гувер проєктує установити уряд другого віце-президента

Вашингтон. — Іувший президент Герберт Гувер промовляв на радіовій програмі НБС і проєктував, щоб Конгрес установив уряд другого віце-президента, який допомагав би президентові ЗДА виконувати тяжку працю, яка получена з „найбільшою в світі відповідальністю". Та Гувер заявив, що президент ЗДА повинен затримати всі важніші пункти своєї влади в своїх руках і повинен відповідати за всі департаменти свого уряду. Гувер відмовився скласти заяву в справі другої кандидатури президента Айзенгавера. На думку Гувера повинен бути другий віце-президент, який виконував би чисто адміністраційні справи, які тепер мусить виконувати сам президент. Цього другого віце-президента назначував би сам президент. Тепер президент має керувати працею 64-ох агенцій, з чого принаймні 35 агенцій міг би перейняти адміністраційний віце-президент. Вибираний конституційно віце-президент мав би виконувати ті функції, які б йому призначував президент, як це дістьcя і тепер.

Спілка Транспортових Робітників приєднується до АФП - КІО

Ню Йорк, Н. Й. — Голова Спілки Транспортових Робітників Майкел Дж. Квілл заявив, що Виконна Рада і Виконна Дирекція цієї організації заявилися за тим, щоб належати до об'єднаної робітничої організації АФП — КІО. Провід Спілки Транспортових Робітників впродовж тижня нараджувався над цією справою і більшістю 37 до 7-ох голосів вирішив не відокремлюватися від зорганізованого світі праці в АФП — КІО. Найближчого місяця всі члени Спілки Транспортових Робітників в таємному голосуванні вирішать остаточно цю справу. Квілл передбачає, що більшість членів його організації ухвалять резолюцію своїх виконних органів і заявляться за об'єднання з АФП — КІО. Минулого тижня сам Квілл атакував об'єднання АФП — КІО, але тепер він голосував за об'єднання своєї спілки з об'єднаною робітничою організацією.

НЕМА СВОБОДИ РЕЛІГІЇ В СССР — ЗАЯВЛЯЮТЬ ПРЕДСТАВНИКИ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ У КАНАДІ

Торонто. — У відповідь совєтському архиєпископові Борисові, який, прибувши до Канади на запрошення Ради Об'єднаних Церков (протестанських), заявив, що вірні всіх церков в СССР користають з повної свободи релігії, представники Української Католицької Церкви та Української Автокефальної Православної Церкви в Канаді, як теж представники світського громадянства, звернулися до згаданої Ради Об'єднаних Церков з проханням улаштувати конфронтацію з совєтським архиєпископом Борисом та його супутниками, ректором московської духовної семінарії Константином Ружицьким і єпископом Палладієм. Метою зустрічі мало бути ствердження, що заява архиєпископа Бориса не відповідає правді, бо в СССР ніякої свободи релігії немає, зокрема немає тієї свободи для Української Автокефальної Православної Церкви, яку зліквідовано 1930 року, і для Української Католицької Церкви, що її зліквідовано в 1946 році. Єпископів обидвох церков поув'язнювано, чотири з католицьких померло по в'язницях і сім, між ними митрополит Йосиф Сліпий, ще й досі перебувають по совєтських концентраційних таборах. В меморандумі, переданому Раді Об'єднаних Церков, представники українського католицького духовенства домагалися реституції української католицької церкви з усіма її правами і привілеями, що їх вона мала до 1946 року і звільнення її митрополита та єпископів з концентраційних таборів. Далі в меморандумі було стверджено, що обидва супутники архиєпископа Бориса Ружицький і Палладій були саме тими особами, які з доручення совєтського уряду ліквідували українську католицьку церкву в Західній Україні. Рада Об'єднаних Церков пробувала пропоновану конфронтацію улаштувати (з українського боку мали взяти в ній участь оо. Петро Хомин і Михайло Соловій та від світських — Василь Солонинка), але архиєп. Борис відмовився взяти в ній участь, мовляв, він захворів і мусить змінити програму своєї поїздки. Представникам Об'єднаних Церков заявив він тільки, що він дуже „стурбований" долею Митрополита Сліпого і буде клопотатися перед синодом Руської Православної Церкви про його звільнення. Одночасно із меморандумом представників Української Католицької Церкви проф. Василь Іванис, голова Української Православного Братства в Торонті, опублікував заяву, що після ліквідації Української Автокефальної Православної Церкви в 1930 році ув'язнено 33 членів ієрархії цієї Церкви і всі вони правдоподібно померли по в'язницях і концентраційних таборах. Канадійська англомовна преса подала вичерпні повідомлення про зміст меморандуму і заяви українських католицьких і православних кіл, як теж про відмову архиєпископа Бориса відбути конфронтацію з представниками згаданих церков.

Р. ВОЛЧУК — НОВИЙ ГОЛОВА Т-ВА ІНЖЕНЕРІВ

В НЮ ЙОРКУ ВІДБУЛИСЯ 8-мі ЗАГ. ЗБОРИ Т-ВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ В АМЕРИЦІ

Ню Йорк. — Минулої суботи і неділі, 10 і 11-го грудня, тут відбулися восьмі з черги загальні збори Товариства Українських Інженерів в но нову Управу з інж. Романом но нову Управу з ін-. Романом Волчуком на чолі. Збори відбулися в приміщенні нового придбаного п. Володимиром Джусом будинку Українського Інституту Америки при 5-ій евеню і 79-ій вулиці, що й можна вважати інавґурацією активности в тому будинку. Нарадами проводила президія з інж. Шулем, як головою, інж. Волчуком, як його заступником, та інженерами Кльованом і Піньковським, як секретарями. Т-во Українських Інженерів, як виходило із звітів, нараховує тепер 392 члени, зорганізованих у своїх філіях в Ню Йорку, Дітройті, Филаделфії, Клівленді і Рачестері. Інші філії ще оформлюються. У зборах взяло участь 130 зареєстрованих осіб. В нарадах і дебатах віддано багато уваги, крім справ самого Т-ва, теж і відбутому з початком вересня ц. р. в Торонті в Канаді З'їздові Українських Інженерів Північної Америки, себто Т-ва Українських Інженерів в Америці та Українського Технічного Т-ва в Канаді, у висліді якого створено Координаційний Осередок Праці (КОП), в якому Т-во Українських Інженерів репрезентують інженери Шох, Пежанський та Балабан.

Багато уваги приділено на зборах професійним справам, у цьому теж справам інженерського доросту, як теж і громадським проблемам. В результаті зборів ухвалено ряд резолюцій, між ними: апробовано всі резолюції З'їзду Українських Інженерів Північної Америки та доручено Управі подбати про їх здійснення; закликається інженерів складати вимагані законами іспити, щоб в той спосіб самі інженери, як і їх Т-во могли відповідати професійним вимогам своїх американських колеґ та їх товариств; рекомендується інженерам взяти активну участь у працях НТШ в підготові енциклопедії українознавства з технічних ділянок, і вкінці висловлено признання п. Вол. Джусові за придбання репрезентативного будинку для українських культурних цілей, з якого інженери скористали вже і на своїх цьогорічних зборах. У склад нової Управи Т-ва очолюваної інж. Р. Волчуком, крім нього увійшли, інж. Пащук, інж. Туркало, інж. Троян, інж. Пахолок, інж. Ярош та інші.

Понад 1,000 осіб на Концерті „Кобзаря" у Ню Йорку

Ню Йорк. — Велика заля Фешен Інституту в Ню Йорку була майже вщерть заповнена на концерті филаделфійського мішаного Хору „Кобзар" з Филармонійною оркестрою під орудою д-ра Антона Рудницького, що відбувся в неділю 11-го грудня ц. р. В першій частині програми Хор відспівав 4 пісні, із них три при повній оркестрі: Дмитра Бортнянського піднеслу „Воспойте Господеві пісень нову". Мирона Коваля настроєву — „Ніч у степах Башкірії" й Іванова бадьорий „Прихід Весни", а Кирила Стеценка ніжна „Коликсова пісня" була виконана мішаним хором та трьома сольо: на скрипку (Дарія Кузик), фортепіян (Лідія Бульба) й сопран (Марта Кокольська). Другу частину виповнили два великі твори — „Друга Симфонія" Антона Рудницького на українські мотиви й могутня кантата Миколи Лисенка „Б'ють пороги" на мішаний хор і оркестру з трьома сольо: теноровим (Омелян Татунчак), баритоновим (Іван Гаврилів) і басовим (д-р Мирослав Гнатюк). Другу частину кантати Лисенка і „Марш" із опери „Тангойзер" „Кобзар" виконав на наддаток. Тисячна публіка нагороджувала виконавців і керівника довготривалими оплесками й квітами.

● В Ню Йорку автобус наїхав на приватне авто, внаслідок чого поранено 40 осіб; 20 поранених відвезено до шпиталю.

В АМЕРИЦІ

● Демократичний конґресмен Джеймс Рузвелт, син покійного президента Ф. Д. Рузвелта, заявив на зборах Ради Жидівських Жінок в Клівленді, Огайо, що для справи світового миру треба конче визнати уряд комуністичного Китаю.

● 34-річний Керил Чесмен вже сім років бореться за своє життя, сидячи у в'язниці Сан Квентін коло Сан Франсіска. Суд засудив його до смерти в газовій коморі за грабунки, викрадання осіб і насильство. У в'язниці він написав свою автобіографію „Келія 2455 — місце смерти", яка здобула йому славу і гроші. Вже вісім разів відкладено йому виконання смертної кари, і тепер має відбутися ще одне переслухання в цій справі.

● Голова республіканців у Палаті Репрезентантів конґресмен Джозеф Мартин твердить, що Айзенгавер виставить свою кандидатуру в наступних виборах, бо у березні 1956 року буде на нього такий натиск, що він не зможе йому опертися. Тим часом голова Ради Опікунів Геттисбурзького Каледжу Джан Райс подбав про нове становище для Айзенгавера, якщо він не буде кандидувати — пост президента цього каледжу, який знаходиться в сусідстві президентової фарми.

● До ЗДА прибув Хор Віденських Хлопчиків, який перебуватиме в цій країні 15 тижнів. Цей славний хор складається з 22 хлопців у віці від 9-13ти років.

● Бувший американський сенатор Вільям Бентон, який відбув одномісячну подорож по СССР та його сателітах, заявляє, що комуністи загрожують вільному світові своїми техніками, яких висилають на „експорт", бо не мають машин, які могли б вивозити закордон.

● Американські каледжі й університети в 1954/1955 шкільному році видали на 4,254 дипломи менше, як в попередніх роках. У 1953-1954 шкільному році видано було 358,699 дипломів, а в 1954-1955 — 354,445.

ЗНОВУ МАРИВО „ВЕТА" НАД ОБ'ЄДНАНИМИ НАЦІЯМИ

Ліворуч совєтський делеґат в Об'єднаних Націях Аркадій Соболєв, який загрозив закласти „вето", якщо Рада Безпеки помине будь-кого із 18-ти держав, що їх мають прийняти до ОН, — праворуч національ-китайський делеґат д-р Тінґфу Тсіянґ, який заповів, що зголосить „вето" проти прийняття 5-х дальших сателітських держав, особливо ж проти прийняття до ОН „самостійної" Завнішньої Монголії

Совєти не довіряють ОН у справі вибору нових членів

Об'єднані Нації. — Рада Безпеки, яка зійшлась в суботу 10 грудня для вибору нових членів до Об'єднаних Націй, не змогла розв'язати позитивно цієї справи з двох причин. По перше, совєтський делеґат Аркадій Соболєв, повторивши ще раз „або 18 держав будуть прийняті, або ні одна з них", зажадав такої складної виборчої процедури й таких ґарантій для запевнення, що дійсно будуть вибрані всі, або ніхто, що Рада Безпеки не могла погодитись у цій процедуральній справі. Дальше, невиясненою залишається позиція Національного Китаю, якого делеґат, д-р Тсіянґ, заявив, що його доброзичлива співпраця з Радою Безпеки не може перекреслити пошанування 4-тої статті чартеру ОН, яка каже, що членами ОН можуть бути тільки „миролюбні країни".— Це виразний натяк під адресою войовничої ролі Зовнішньої Монголії у війні в Китаї і в Кореї. Голова Ради Безпеки Леслі Мунро закликав Раду Безпеки пошанувати волю Генеральної Асамблеї, де 52 держави висловились за прийняттям усіх 18 держав. Делеґат ЗДА, амбасадор Кебот Лодж потвердив, що ЗДА стримаються від голосування у справі прийняття нових сателітських держав, зате підтримає внесок Нац. Китаю щоб прийняти Південну Корею і Південний В'єтнам. Засідання Ради Безпеки відложено до вівтірка 13 грудня, з тим, що не є виключене скликання на весну ОН для остаточного вирішення цієї справи, якщо не вдасться вирівняти розбіжностей у цьому тижні.

Хрущов нацьковує Кашмір і Афґаністан проти Пакістану

Срінаґар, Кашмір. — Нікіта Хрущов, приїхавши з Індії до Кашміру, який є оспорюваною провінцією поміж Пакістаном і Індією, виступив гостро проти Пакістану, який, мовляв, протестував проти відвідин совєтських достойників в Кашмірі й Афґаністані, як проти неприхильного до Пакістану акту. Хрущов застерігся, що Совєти не дозволять нікому диктувати їм, куди їх державні мужі можуть їхати з відвідинами й куди ні, та яких приятелів має собі вибірати СССР. Далі, Хрущов твердив що „нарід в Кашмірі вже вирішив свою приналежність до Індії" і критикував взагалі поділ давньої Індії в хвилини проголошення самостійности на Індію і Пакістан. Хрущов накинувся теж знову на міждержавний бльок із т. зв. Баґдадського пакту, як нібн ворожий супроти Совєтів з аґресивними протисовєтськими замірами. У своїй ясно нацьковуючій та інтриґантській промові Хрущов цинічно оскаржував „відомі треті держави" в тенденції ділити азійські народи й висувати одні з них проти других, щоб самому над ними „панувати". — Кашмірські достойники, піддержувані Індією, дякували Хрущову за його „моральну підтримку" і „приязнь". Головним совєтським речником був знову не Булґанін, формальний прем'єр СССР, а Нікіта Хрущов, керівник комуністичної партії, як дійсний володар й фактичний голова Совєтського Союзу.

Совєти звернули 2-х американських вояків, арештованих у Сх. Берліні

Берлін. — Після розмови шефа штабу американської залоги у Західньому Берліні полк. Барсанті з заступником команданта совєтських військ у Східньому Берліні полк. Коцюбою, Совєти передали в суботу американцям двох американських вояків, що їх східньо-берлінська поліція арештувала була кілька днів тому за побиття одного східньо-берлінського актора, що в розмові з ними чванився східньо-німецькою комуністичною „суверенністю". Німецька комуністична преса домагалася, щоб тих американських вояків судив комуністичний суд в Східньому Берліні. Це був би перший такий випадок і він напевне довів би до гострого конфлікту з Совєтами, що їх західні великодержави признають єдиними правними володарями в Східньому Берліні, не признаючи тамошньої цивільної комуністичної влади. Совєтські військові чинники, звільнивши двох американських вояків, вперше одверто протиставились німецькій комуністичній пресі, доказавши цим, що вони не настоюють на практичному переведенні передачі „суверенної" влади в Східньому Берліні місцевим німецьким комуністам. Зате ці останні повідомили, що вони перебрали від совєтського війська охоорну кордонів Німецької „демократичної" республіки.

● Польща затримує у себе ще коло 700 колишніх німецьких вояків, що їх підтягнула гуртом під категорію „воєнних злочинців". Вона готова звільнити їх, якщо Західня Німеччина нав'яже з нею дипломатичні взаємини. Зах.-німецький уряд заявив, що він не може втримувати дипломатичні взаємини з ніякою сателітською державою, бо всі ті совєтські сателіти визнають східньо-німецький „уряд".

ЦІЛОНІЧНА БИТВА МІЖ ІЗРАЇЛЕМ І СИРІЄЮ

Тель Авів. — Ізраїльське військо перевело несподіваний наскок на артилерійські позиції над Галилейським озером і під час битви, яка велась цілу ніч з неділі на понеділок 12 грудня, здобуло ті позиції, а знищивши їх, вернулось до своїх вихідних становищ. Говорить про це офіційний комунікат Ізраїлю, називаючи той наскок відплатною акцією за острілювання сирійцями жидівських рибалок на Галилейському озері. Згаданий комунікат покликується на численні пригадки, що їх Невтральна комісія Об'єднаних Націй для стеження за перемир'ям в Палестині робила Сирії у зв'язку з прикордонними інцидентами на Галилейському озері. Але, мовляв, та Комісія не змогла запевнити безпеки жидівським рибалкам на озері, що його Ізраїль вважає частиною своєї суверенної території. Артилерійські позиції Сирії, положені на горбах, панували над цілим Галилейським озером й сирійці острілювали відтіль рибальські човна та їхню військову охорону. У тій битві — згідно з ізраїльським комунікатом — згинуло 50 сирійський вояків і 4 ізраїльських, а 12 ізраїльських вояків було ранених. Ізраїльці захопили 30 полонених, що їх забрали з собою. Сирійські гарматні стрільна падали на ізраїльське містечко Ейн Гев над Галилейським озером, але не заподіяли жертв в людях. При цій нагоді часописи пригадують, що біблійне Галилейське озеро було предметом спору між Сирією і Ізраїлем під час ізраїльсько-арабської війни і по нинішній день Сирія не признає суверенности Ізраїлю над озером. У зв'язку з цією останньою подією звертають увагу, що Ізраїль ставиться далі дуже неохоче до пропозиції Англії щодо посередництва поміж ним та арабськими сусідами. Ізраїль, мовляв, уважає, що спершу він мусить знову перегнати Єгипет щодо збройної сили, щоб зрівноважити єгипетську перевагу, здобуту купном комуністичної зброї. В Ізраїлі панує тепер гарячка збросння і нема настрою для переговорів із арабами,— пояснюють часописи, але додають, що однаково ізраїльські, як єгипетські урядові чинники з найбільшою увагою стежитимуть за нарадами, що їх у Вашинґтоні вестиме англійський прем'єр Іден з президентом Айзенгавером і державним секретарем Доллесом, бо в отих нарадах напевно першу ролю гратимуть відносини на Середемному Сході.

У Франції кипить передвиборча боротьба

Париж. — Внутрішні відносини у Франції загострились під час теперішніх парляментських виборів у зв'язку з безпардонним суперництвом партій і чільних діячів. Політична комісія соціял-радикальної партії, опанована цілком прихильниками кол. прем'єра П'єра Мендес-Франса, викинула з названої партії дальших 7 чільних своїх членів, але противників того діяча, викинувши тому 10 днів теперішнього прем'єра Едґара Фора. Між виключеними тепер є колишній прем'єр і теперішній голова Стально-Вугільної Спільноти шости континентальних середньо-європейських держав, Рене Маєр. Едґар Фор перестеріг Мендес-Франса і його прихильників, що вони очевидячки змагають до розколу у соціял-радикальній партії. Тим часом, у минулу суботу закінчилась реєстрація виборців, як також реєстрація збльокованих партійних кандидатських лист. Найсильніша боротьба відбудеться поміж центро-лівим бльоком Мендес-Франса, до якого належить офіційна соціял-радикальна і соціялістична партії та ще кілька дрібних лівих груп та центро-правим бльоком під назвою Ліве Республіканське Зібрання, під фірмою якого кандидує і Едґар Фор та інші його прихильники з соціял-радикальної партії, плюс Незалежна партія й інші праві, з винятком офіційної партії деґоллістів. В Альжирії, яка за конституцією Франції є її „інтеґральною" частиною і повинна б також вибирати послів, відложено вибори, бо була небезпека, що тамошні політичні партії й виборці збойкотують вибори.

В Австралії виграла у виборах консервативна партія

Мельберн. — В минулу суботу відбулись в Австралії вибори до парляменту, в яких консервативна партія, яка тепер є при владі під кермою прем'єра Роберта Мензіса, — здобула 73 мандати проти 44 мандатів соціялістичної Партії Праці, при чому невідомий ще вислід виборів 5-ох послів. Консервативи здобули 14 мандатів більше, ніж їх мали в минулому парляменті. Лідер соціялістів д-р Герберт Іванс здобув власний мандат тільки дуже невеличкою більшістю голосів у боротьбі з ліберальним кандидатом. У попередньому парляменті консервативи мали більшість тільки 14 послів та двох сенаторів. У теперішніх виборах вибирано тільки половину з 60-членного сенату — вислід сенаторських виборів ще не відомий. Поразку соціялістів пояснюють часописи головно про-комуністичною політикою лідера Партії Праці Іветта, який тому мабуть утратить своє давнє становище в своїй партії.

В СВІТІ

● Страшний вибух, що під руїнами 4-поверхового будинку в Франкфурті, у Зах. Німеччині, похоронив 27 його мешканців, втікачів з-поза залізної завіси, був спричинений експльозією газу, що його хтось крадькома провів до того дому від головного міського проводу. У тому будинку не було газових проводів, але в пивниці зруйнованого дому віднайдено руру. Невідомо тільки, чи той самовільний провід перевів злочинний комуністичний атентатчик, чи зробили це мешканці дому для користування газом.

● Мендес-Франс, колишній французький прем'єр з соціял-радикальної партії, і Ґю Молле, генеральний секретар французької соціялістичної партії, склали спільну заяву про створення виборчого бльоку між названими партіями. Обидва виключають співпрацю з комуністами під час і після виборів.

● Нікіта Хрущов, який разом із Булґаніним закінчив подорож по Бірмі і вернувся знову до Індії, оповідав індійським господарям на бенкеті в Сіндрі, що члени Центрального Комітету совєтської Компартії не курять цигарок, ані люльки, а в СССР курять взагалі мало з уваги на „здоров'я". Він змовчав, що совєтські громадяни не курять передусім тому, що не можуть собі на це дозволити в „раю" з найбільшою нуждою.

● 78-літній паша з Маракешу в Марокко, Тамі ель Гляуї, який недавно навколішках каявся перед приїхавшим із заслання султаном Бен Юссефом за свою колишню опозицію до нього, — важко захворів і перейшов операцію. На що він хворий — не пишуть.

● Над Тихим океаном, 26 миль від Філіппін, вибух і впав у море американський двомоторовий бомбардувальник, що знаходився у пробному леті. З 10-ох осіб залоги — трьох летунів виловлено з океану, а решта мабуть загинули. Над причиною цієї нової катастрофи переводять слідство.

● На Кипрі англійські вояки перевели дбайливу ревізію у 24-ох тамошніх греко-православних манастирях у пошукуваннях за зброєю кипрських терористів. Арештовано одного монаха, що буцім то мав 2 револьвери, але, зрештою, вислід ревізії був неґативний.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДОЛЛЕС НЕ ЗАЛИШАЄ СУМНІВІВ

Виступ державного секретаря Джана Фостера Доллеса перед Іллинойською Асоціяцією Продуцентів у Шикаго в кінці минулого тижня був важливим і дуже актуальним ствердженням принципів і цілей американської міжнародної політики найбільш авторитетним, після Президента, її керівником. Правда, в основних твердженнях Доллеса не було багато нового. У поодиноких випадках він відкликався до того, що говорив п'ять років тому, писав два роки тому, чи згадував про те, що говорив Президент. Проте, самі ці повторення ще тільки підкреслюють важливість сказаного.

Доллес своїм виступом і своїми твердженнями у першу чергу переконує, що відповідальні керівники американської політики абсолютно здають собі справу з суті совєтської політики і що жадні совєтські трюки вже не можуть замилити їм очей. Твердження Доллеса свідчать, що уряд З'єдинених Держав цілком ясно й виразно відрізняє суть і цілі совєтської політики від політичної тактики. Він здає собі справу, що в Совєтах нічого не змінилося, і навіть те, що можна б уважати за зміни, чи те, що видається зміною, є нічим іншим, як продовжуванням підступної, підривної і агресивно-імперіялістичної політичної „лінії" Леніна-Сталіна. Це — важливий висновок, бо є в світі, також і між нами, багато доморослих політиків, які думають, що тільки вони всі політичні розуми поїли і що московські політики та дипломати водять за ніс Америку та її союзників.

У промові Доллеса були три головні пункти, на які варто звернути увагу. Вони бо є виявом американського політичного реалізму, а рівночасно є принципами, цілями цієї політики і її практикою. Які ж ці головні пункти?

Поперше, Америка та її союзники бажають миру і рішені робити все можливе, щоб його зберегти. Тому то, розуміючи постійну і незмінну совєтську загрозу, вони вжили і вживають усіх можливих заходів для її відвернення, або — якби це не пощастило — для її зустрічі. В першому випадку Америка і її союзники створили могутню систему „політичної пересторги", себто низку політичних і військових союзів, якими опоясали земний ґльоб, не залишаючи жадного сумніву щодо „колективної безпеки". Значить, почінаючи будь-який агресивний виступ у будь-якій частині світу, Москва мусить рахуватися з ґльобальною обороною на всіх фронтах.

Другий пункт — це реальні засоби та можливості не тільки оборони, але й автоматичної „масової відплати". Починаючи будь-яку агресію в будь-якому місці, Кремль мусить знати і рахуватися з тим, що це може автоматично викликати не тільки оборону, але й відплату всіми модерними воєнними засобами. Цього ще не було під час комуністичної агресії на Корею. Сьогодні „ріка Ялу" в міжнародному розумінні вже не існувала б. Так само не існують вже „слабі місця", себто такі місця, які могли б заохочувати до агресії. Доллес кілька разів підкреслив концепцію „пливкої" (флексибл) оборони і відплати. Совєтська атака навіть на найслабшу країну чи територію автоматично урухомить всю „пливку" західню оборонну і відплатну могутність, яку можна перекидати з місця на місце, відповідно до потреби.

Третій головний і — коли мова про українців та інші поневолені народи — чи не найважливіший пункт у виступі Доллеса, це повторення твердження і запевнення президента Айзенгавера, що мирні цілі американської політики та бажання вдержати мир у жадному разі не означають погодження із теперішнім станом та з усіми тими лихами і неволею, що їх встановила Москва над великою частиною світу. Америка та її союзники не бажають війни, але вони не погоджуються і в жадному разі не погодяться з теперішнім станом, який вважають тільки за ілюзію миру.

Ані президент Айзенгавер, ані державний секретар Доллес не з'ясували точно, як вони уявляють собі зміну і поліпшення теперішнього стану без війни, хоч при багатьох нагодах підкреслювали свою віру в таку можливість. Америка вірить, що дух волі, якого не зуміли вбити большевики навіть найбільш драконськими засобами у поневолених ними народів, з часом таки переможе і без нищівної атомової війни. В тому напрямку і в таких межах мала б розвиватися й американська „визвольна політика".

Ці головні твердження Доллеса з'ясовують в загальних зарисах теперішню американську закордонну політику і остаточно розвівають ті сумніви та побоювання, що могли виникнути у зв'язку з коньюнктуральним, короткотривалим „духом Женеви". До цих політичних напрямних можна було б мати ще всілякі побажання, головно відносно визвольної політики, але коли мова про суть і цілість, то навряд чи можна у теперішніх обставинах видумати щось мудріше, правильніше і корисніше.

ВИБОРИ, ЯКІ МАЛОЩО ЗМІНЯТЬ

2-го січня 1956 року Франція вибере новий парлямент згідно з конституцією 13 жовтня 1946 року, що започаткувала четверту Французьку Республіку, першим президентом якої був обраний 16 січня 1947 року Вінсент Оріоль, а першим прем'єром став соціяліст Поль Рамадіє. Згідно з цією конституцією, французький парлямент, чи радше його нижча палата, звана палатою депутатів, виконує фактичну владу в державі, маючи змогу в будь-котрій справі чи з будь-якої нагоди висловити урядові недовір'я і спричинити упадок. Зміна конституції, яка облегшувала б створення нового уряду, вимагає звичайної більшости для затвердження кожного новоскладеного уряду, бо первісно треба було для цього кваліфікованої більшости двох третіх голосів, — як також вимагає 48 годин перерви „для надуми" поміж внеском та голосуванням про довір'я урядові. Парлямент, вибраний у червні 1951 року, раз-у-раз користав з цього свого права і спричиняв урядові кризи 16 разів (не рахуючи інших причин, що спонукували уряди зрікатися — разом 24 зміни уряду від кінця другої світової війни). Але останнім разом, після трагічного для уряду Едґара Фора голосування в парляменті 30 листопада ц. р., прем'єр Фор скористав із 51 статті конституції, теж уже доданої в міжчасі для покращання стабільности влади, і розв'язав парлямент за пів року перед нормальним закінченням його каденції. Кажуть, що опоненти Фора „забули" про існування цієї статті, або не вірили, що він зважиться скористати з неї бо в історії Франції парлямент був розв'язаний тільки один раз, в 1877 році: роялїст маршал МекМагон розігнав тоді антироялістичний парлямент й осягнув у висліді цього свого кроку протилежний до своїх замірів наслідок, бо французи, настрашені таким „диктаторським" чином — вибрали ще радикальніший республіканський новий парлямент. І коли 30 листопада ц. р. 319 послів заявилось проти Едґара Фора (219 — його прихильників), то ця більшість маніфестувала саме свою нехіть до приспішених виборів, на яких настоював Фор, що відмовляв компетенції цьому парляментові вирішувати великі державні проблеми. Фор був послідовний, не настрашився закидів у насилуванні демократії і послав 623-ох послів додому.

Тепер перед Францією стоїть та сама проблема, яка стояла перед нею ще за третьої Республіки від 1875 до 1940 року: проблема такого поділу влади між владою законодатною й виконною, щоб влада була тривка, отож сяк-так незалежна від суто партійних розрахунків, плянів і настроїв; щоб таким чином кожночасний уряд мав час „розігнатись" та здійснити намічену програму, і щоб через те внутрішні відносини були спокійніші, а престиж держави назовні вищий. Таким чином головним гаслом теперішніх виборів є власне ця основна внутрішньополітична проблема, проблема устрою Франції і безпосередньо зв'язані з ним питання. Це характеристична риса цих виборів, що закордонно-політичні проблеми відійшли в них на задній плян і не хвилюють та не розділяють виборців так, як це було в 1951 році. Це видно відразу по перших великих передвиборчих промовах обох найчільніших постатей сучасного активного політичного світу Франції, — тих, довкола яких і крутилася боротьба за втримання уряду чи парляменту в останніх тижнях, і взаємна ворожнеча яких поглибила сучасну кризу: Едґара Фора і П'єра Мендес-Франса.

У своїй виборчій окрузі Фор доказував правильність розв'язання парляменту нездібністю його прийняти рішення в такій справі, як власне нова, противниками Фора рекомендована зміна виборчої системи, бо, мовляв, п'ятикратне голосування в цій справі над п'ятьма різними проєктами не дало ніякого позитивного висліду. Він доказував, що не виборча система кепська, а кепський підхід членів парляменту, які замало зважають на інтерес держави, а забагато на популярність кожночасної справи та перспективи свого нового вибору. Річ не в числі 12 різних партій в останньому парляменті, з яких насправді 6 мали „голос", а в нестійкості і хиткості міжпартійних бльоків. Знову ж Мендес-Франс підкреслив у своїй промові, що її виголосив у вівторок 6 грудня на численній пресовій конференції у Парижі, що Франції потрібна „динамічна конструктивна більшість" і вбачав можливість осягнути таку більшість в новому партійно-політичному бльоці, що його назвав „Республіканським фронтом". До цього фронту мали б, за пляном Мендес-Франса, належати партії: соціял-радикальна, соціялістична, соціял-республіканська (ліві сецесіоністи з правої партії генерала де Ґолля), мала ліва, т. зв. Демократична партія й „Соціяльна унія спротиву". Іншими словами, це був би бльок центро-лівих партій, звернений і проти правиці (помірковані „народні республіканці", праві „незалежні" й „деґоллісти") і проти комуністів. Мендес-Франс виключає співпрацю з комуністами, і тому палко привітав рішення соціялістів, які відкинули комуністичну пропозицію йти спільним виборчим фронтом, що запевнив би обом цим партіям виборчу перемогу. Зобов'язуюча виборча ординація ділить Францію на виборчі округи, тотожні з обширом існуючих департаментів, при чому в кожному департаменті вибирається приблизно по 6 послів (в останніх виборах вибрано 627 послів і 320 членів Ради Республіки, цих останніх за окремою дуже скомплікованою виборчою системою). Кожна партія зголошує список кандидатів із стількох осіб, скільки є виборних мандатів. Але партії можуть бльокуватись. Коли якийсь однопартійний або збльокований виборчий список дістане більше, як 50% усіх відданих в даній окрузі голосів, то він дістає взагалі всі мандати. Коли ж ні один не дістане 50% голосів, то мандати розділюється за пропорційним ключем одержаних голосів. І комуністи, які пропонували соціялістам виборчий бльок, і Мендес-Франс із своїм проєктом „Республіканського фронту", і Фор із своїм проєктом бльоку партій центро-правих — всі вони розраховують, власне, на можливість здобуття в окремих округах понад 50% голосів на такий скомбінований список, і захоплення таким чином усіх мандатів з округи.

Іншими словами, у Франції розпочалась міжпартійна боротьба, яка має свій істотний політичний зміст: комуністично-соціялістичний бльок символізує концепцію „народного фронту" з допущенням комуністів до управління державою у внутрішніх і закордонних справах. Центро-ліва концепція Мендес-Франса — це далекойдучі соціяльно-економічні реформи й ліберальна політика в заморських посілостях Франції, мир та підкреслювання незалежности від англомовних союзників. Центро-права комбінація прем'єра Едґара Фора — це поступовий консерватизм, тісний союз із ЗДА й різкіший антисовєтський тон. Але знавці французьких відносин сумніваються ,чи вибори дадуть радикальну й очевидну перемогу будь-котрій із цих трьох концепцій. І тому й Фор вже у згаданій своїй передвиборчій промові домагався переведення нової зміни конституції, за якою парлямент був би автоматично розв'язаний, якби не дозволив урядові працювати бодай два роки. Це трохи наближається до постійного домагання генерала де Ґолля, щоб уряд був відповідальний не перед парляментом, а тільки перед народом, за американським зразком, і щоб уряд мав запевнений час урядування, незалежно від становища парляменту. Але поки прийшли б такі глибокі зміни в конституції (вони не мають взагалі великих шансів дістати згоду від партій), буде обраний новий парлямент. Він, найбільш імовірно, не внесе основної зміни в політичне життя Франції. Для зовнішнього світу цікавіше, який виборчий вислід матимуть комуністи.

Євген Онацький

„ЧИСТІ" І „НЕЧИСТІ"

Увесь світ хоче миру і боїться війни, що, як запевняють, може знищити всю нашу теперішню цивілізацію і залишити на місці багатьох країн голу пустелю. На цьому загальному бажанні миру грають совєтські спекулянти.

Західньо-европейські і американські політики, бажаючи уникнути війни, дуже добре знають те, що і всі ми добре знаємо: в конечному наслідку хтось мусить скрахувати в цій постійній ривалізації тоталітарного московського режиму з режимом т. зв. демократичних країн. Але вони хочуть надіятися, що скрахує таки нелюдський московський режим, і таким чином людство уникне страшної катастрофи нової світової війни. Вони надіються, що в СССР таки врешті вибухне якась внутрішня революція, і совєтська імперія закінчить своє життя так, як не одна імперія, що була перед нею.

Московські можновладці також не хочуть війни. Але їх турбує не стільки доля людства і цивілізації, їм цілком байдужої, бо, мовляв, „прогнилої" і „буржуазної", як власна доля, — бо вони знають, що нова війна викликала б в СССР дійсно революцію, в якій вони накладуть головами. І тому вони спекулюють на світовому бажанні миру і теж надіються, що демократично-ліберальний режим вільного світу скрахує внаслідок внутрішніх суперечностей і розкладової діяльности московських аґентів, перше, ніж нагромадяться в самому СССР революційні вибухові сили.

Українська політична еміґрація, спостерігаючи ці змагання між московським тоталітарним і західнім вільним світом, нетерпеливиться і, бажаючи якнайскоршого звільнення своєї батьківщини від московського ярма та терору, запевняє себе й інших, що без війни совєтського режиму не скинути. Вона, загально беручи, не вірить у можливість революції в СССР, що привела б до скасування тоталітарного режиму і звільнення уярмлених Москвою народів.

Проте, треба признати, що голос української еміґрації ще заслабий, і до нього мало хто прислухається. Світові події розвиваються незалежно від бажань чи небажань української еміґрації. І, крім того, ніхто, зрештою, не знає, що може статися завтра в світі: коли б Берія не дав себе по-дурному заарештувати, в СССР вже могла б розпочатися кривава громадянська війна, що, напевно, привела б до визвольної революції. Хто ще яких шість місяців тому міг думати, що сильний тоталітарний режим Перона в Арґентині, який спирався нібито на величезні маси народу, а спеціяльно зорганізованого робітництва, міг бути зліквідований протягом кількох днів без зовнішньої війни?

Не треба відкидати жадної можливости і треба намагатися бути готовим до кожної. І тут виникає питання, що сталося б, якби справді в СССР вибухла переможна революція, і Україна мала можливість сформувати свій національний уряд? Якими шляхами пішла б та наша нова українська революція?

Відповісти на ці запити тепер неможливо, бо ми замало знаємо ті суспільні сили, що нуртують в нашому підсовєтському національному організмі. Проте, мусимо змагати — оскільки це буде в наших можливостях — щоб та революція була дійсно переможна, і щоб національний уряд, що з неї мав би вийти, міг належно сконсолідуватися і повести країну без зайвих потрясень до всесторонньої розбудови і кращої будуччини.

Бо одна річ — захопити владу, а друга річ — при ній втриматися, і то втриматися не терором, проти якого буде й скерована визвольна революція, а співчутливою згодою якщо не всього населення ,то бодай його значної більшости.

І тут ми мусимо рахуватися з неминучим поділом революціонерів, себто тих, що братимуть безпосередню участь в революції, чи їй сприятимуть, на „чистих" і „нечистих", на тих, що з давніх часів, від багатьох років боролися проти большевицького режиму і від нього зазнавали переслідувань та страждань, і тих, що, навпаки, довший час з опортуністичних, чи яких інших мотивів — із ним співпрацювали, чи то як партійні урядовці державного апарату, чи навіть, як члени партії, що, в останній революційний момент, проте, перейшли на бік революції і виявили бажання співпрацювати над розбудовою країни. Не треба забувати, що в умовах большевицького режиму і страшного терору, з ним зв'язаного, в нашій українській підсовєтській дійсності має бути чимало т. зв. „Никодимів", що потаємно мріють про українську незалежну державу, а наявно підтримують окупантський режим, бо знають, що одного необережного слова з їх боку вистачило б, щоб той режим покінчив не тільки з їхніми мріями, а й з ними самими, і з їхніми родинами... Мусимо мати на увазі й те, що тих Никодимів може також лякати їх майбутня доля

(Закінчення на стор. 3-ій)

Степан Куропась

ХУДОБА В ГОТЕЛЯХ!

(З нагоди Міжнародної Виставки)

Часи байок з доби „коли ще звірі говорили" не є вже більше байками. Поети, письменники і видавці дитячої літератури мусять рішити і передати дітам, чи вертаємо до доби медвежих судів в царині звіриного світу, отже приходимо лицем до звірів, чи звірі через свою еманcипацію зближаються до людини. В кожному разі, поки западе рішення, те, що я бачив з нагоди 56-ої Виставки Худоби, заганяє в кут усі байки, а радше сказати байки стають дійсністю! Потверджує це остання Міжнародна Вистава Худоби в Шікаґо.

На 19-му поверсі люксусового готелю Шератон зібралася вся аристократія не лише фармерського, але й худоб'ячого світу. Під звуки різних тваринних голосів бесідники з рільничого світу вихваляли Молодечі Клюби Фармерської Молоді т. зв. Фар Єйч. А не щадили слів похвал для організації „Фюмер Фармерс оф Амеріка", під наглядом якої працюють Молодечі Клюби. Гарно причесані корови, свині, вівці і кури притакували бесідникам по-своєму. Як у байці, проводив народ там свій час. Пані в дорогих сукнях і футрах вартости 10-20 тисяч долярів мішалися з такими ж самими футрами чемпіонів звіриного світу, яких очолював волик породи абердін-анґус і за шкіру та м'ясо якого заплатив відомий реставратор в Америці Говард Джансон 16 тисяч долярів, або 15 дол. за фунт живої ваги. І так розчетвертовано „Гренд Чемпіона", а менша дрібнота тваринна пішла під ніж по 10, 5, 2 доляри і навіть по 35 центів. Пересічна ціна на звичайному ринку є 25 центів. Отже, з одного боку варто стати чемпіоном, бо є попит і добра заплата, а з другого боку недобре, бо чемпіонів четвертують.

В другому люксусовому готелі, в Бол-Румі Гілтон Готелю на Мішіген евню, іншого дня (виставка тривала 10 днів) зібралися всі чемпіони, їх заступники і т. зв. джуніор-чемпіони, що виграли контести, і політики. Політики, конґресмени і сенатори, головно з фармерських стейтів, доказували, як то вони стараються допомогти фармерам позбутися „сурплос" — надпродукції з їх комор і стаєнь. Центром подиву був там чорний однорічний волик „Анконіян" з Райнбеку, Н. И., який відзначався стилем і красою фіґури. Там промовляв теж секретар рільництва Езра Бенсон.

Цікаво, що вся худоба залишила готель в такому самому доброму стані, як його застала.

Третій виступ представників звіриного світу і його зустріч з людьми відбулася в т. зв. Амфітеатрі, де три роки тому відбувалися конвенції обидвох наших американських партій.

Там відбулася парада, в якій хліборобська молодь в числі 1,300 хлопців і дівчат маршувала під звуки оркестри в чвірках. Секретар рільництва Бенсон назвав їх найкращим американським дорібком і жнивом (крап). На ту параду приїхав літаком величезний круторогий віл „Човгед". Він належить до нової американської худоби м'ясної породи Санта Ґертрудіс, схрещення якої є ще в стані експерименту. Власник цього вола Морлак із стейту Конектикат подарував його пластунам стейту Іллинойс, які його за добру ціну продали.

Цікаво, що коней тут не було ані в готелях, ані в амфітеатрі. Правда, секретар рільництва Бенсон їздив запряженою в шестерню Клайдесталів бричкою, з якої виголошував промови, але на виставі було більше тракторів (для перевожування вантажу), як коней. Американський кінь перестав існувати, як чинник в рільництві, зате стає чинником у перегонових змаганнях.

Коней репрезентували п'ять карлуватих шотляндських „поні". Власниця цих „поні", пані Тамсон, заявила, що утримання їх коштує річно 5 тисяч долярів. Цей рід коней має назву „гакні", і є одиноким родом, що може бігти „труським" — решта або йдуть ступою, або ґальопують.

КВІТИ

Квіти, усміхнені квіти,
Юности лагідний сміх.
Ти була повна привіту,
З квітами коло доріг.

Киньмо троянди на струни.
Звуки полинуть як птах.
Наша стривожиться юність,
Вийде в роздумі на шлях.

Сірі забуде квартали
Ночі, де квіти одні
Ще у пелюстках зів'ялих
Шепчуть про свіжість весни.

Ю. БУРЯКІВЕЦЬ

Д-р Володимир Ґалан
Екзекутивний директор ЗУАДКомітету

ЗВІТ

з праці Злученого Українського Американського Допомогового Комітету за час від 1 січня 1953 року до 30 вересня 1955 року на П'ЯТИХ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРАХ ЗУАДК 12 листопада 1955 року в готелю БЕЛЬВЮ-СТРЕТФОРД у Филаделфії.

(6)

Які ж же ті основи, на яких сперта ця наша будова — ЗУАДК?

1. Перша і головна основа нашого ЗУАДКомітету — це той основний, підставовий християнський і людський закон допомоги ближньому, без огляду на його релігійну приналежність, чи теж на політичні переконання.

2. Друга головна основа, на якій побудований ЗУАДК — це справжнє народоправство — демократія, бо наша установа спирається на ті демократичні основи, які стали підставою організованого життя американського суспільства, провід якого — за словами президента Лінкольна — вибраний народом, з-поміж народу і для служби народові.

3. Третя основа, яка є прикрасою нашої української ідеї, це самостійність, соборність і суверенність, бо наш ЗУАДК опертий на власні українські сили, спираючись на співпрацю і жертвенність української громади у ЗДА; наш ЗУАДК діє для всіх українців із усіх кінців нашої землі нарівні, і наш ЗУАДК має свою суверенну управу, яка кермує всіма справами згідно з потребами українського суспільства.

Ці три підставові основи — це той фундамент, на якому непохитно і твердо станув ЗУАДК і росте-розвивається.

Не завжди легко було затримати ці головні основи нашої установи як серед нашого загалу, так і назовні.

Наш політичний розгардіяш довів до того, що саме слово „ближній" втратило своє значення в деяких кругах. ЗУАДК непохитно стояв на становищі, що в акції допомоги не може бути ні релігійних, ні політичних різниць. І в цій своїй твердій поставі ЗУАДК витримав, відпираючи всі закиди й інсинуації, що, мовлав, ЗУАДК менше допомагає цій, чи тій групі, цій, чи тій партії.

ЗУАДК стояв і стоїть на головній християнській і людській засаді: „Люби ближнього свого" і ближнім вважав та вважає кожну людину. В цій своїй глибокій поставі і настанові ЗУАДК здобув співпрацю і прихильність всієї нашої патріотичної громади.

Розуміється, що не обходиться і без відокремлених напастей на ЗУАДК, але ці напасті не могли збити ЗУАДКомітету з правильного шляху і ми вперто і послідовно вели нашу харитативну діяльність на широких демократичних і гуманітарних засадах, на яких виросла наша могутня країна і які присвічують прикладом нашій еміґрації.

Вже від перших початків нашої праці треба було нам звести боротьбу за незалежність і суверенність нашої установи. І в цій нашій боротьбі ми знайшли підтримку нашої громади, яка тісно об'єдналась довкола ЗУАДКомітету, підняла і винесла високо ті ідеї, які станули в основу нашої установи. Здається, не буде ні одної одиниці, яка не згоджувалася б, що така самостійна українська установа, як ЗУАДК, — це конечність для всієї української суспільности. Але не всі здають собі справу, що існування цієї конечної установи вимагає фондів і ці фонди наша самостійна суверенна установа може мати лише від української громади, щоб залишитись вповні самостійною, суверенною і соборною.

Коли на останніх Четвертих Загальних Зборах установлено мінімальний бюджет ЗУАДКомітету на 1953 рік на суму 118.000 дол. та й пляновано приходи ЗУАДКомітету від української громади на 80.000 дол. річно, то ця наша українська громада у ЗДА зложила всього четвертину плянованих вплат. Це ненормальне явище. Якже ж може наше суспільство ставити вимоги до ЗУАДКомітету, укладати плян праці ЗУАДКомітету, встановлювати прелімінар бюджету для ЗУАДКомітету, — а тоді це наше суспільство не виконує свого зобов'язання супроти ЗУАДКомітету!

Лише великим зусиллям нашої Управи, наших щирих приятелів і відданою працею зміг ЗУАДК при малих фондах виконати ту велику роботу, яка вже записана не лише в анналах української американської громади, в анналах нашого народу, але теж має значення для всього американського суспільства і здобула нам признання у світі.

Можливості праці ЗУАДКомітету необмежені. Наша організація має не лише глибокі ідейні заложення, — вона має теж тверді правні і леґальні основи, має зв'язки з урядовими і міжнародними чинниками.

Нам лише треба нашою українською співпрацею і нашими українськими фондами дати змогу ЗУАДКомітетові повести якнайширшу і якнайдалійдучу діяльність.

На цьому місці хай буде мені вільно скласти подяку всім моїм найближчим товаришам праці — членам нашої Екзекутиви, які під проводом теперішнього голови, д-ра Матвія Стахова, посвячували свій час, свою увагу, свій труд і своє серце для гармонійної все успішної співпраці.

Хочу теж скласти подяку всім нашим канцелярійним працівникам: в канцелярії у Филаделфії, як теж у Ню Йорку, а далі теж усім працівникам по станицях в Европі, бо тільки їх праця і льояльність для своєї установи уможливила нам виказатись такими успіхами праці. Зокрема хочу подякувати за працю своїй дружині — Славі Ґалан, яка працює безплатно, як добровільна працівниця, полагоджуючи всю англійську кореспонденцію, а в час моїх поїздок і під час моєї хвороби виконувала багато чинностей моєї канцелярійної праці.

Я з великим признанням мушу тут висловитись про поважний вклад у працю ЗУАДКомітету нашої преси. Преса є живчиком нашого життя і вона віддала багато уваги і місця справам ЗУАДКомітету. Наша найстарша „Свобода" і тижневий додаток „Юкренієн Віклі", далі „Народна Воля", „Народне Слово" і „Прометей" містили наші заклики і звернення, інформували наш загал про діяльність ЗУАДКомітету, поміщували статті про проблеми ЗУАДКомітету — щиро підтримували ті високі ідеали, яким служить ЗУАДК. Тут таки найбільша подяка „Свободі", найстаршому і найбільше почитному щоденникові у ЗДА, що від перших днів існування ЗУАДК та ще й до народження ЗУАДКомітету підтримувала ідею нашої установи. В останньому звітовому періоді працівники „Свободи" виготовляли ночами і у свята наші „Вісті". Вся українська преса популяризувала цей наш орган.

При цій нагоді хочу згадати теж про нашу найбільшу братню організацію на терені ЗДА — Український Народний Союз, який повсякчасно прихильно ставився до всіх проблем ЗУАДКомітету, віддаючи місце у своїй пресі, як теж фондами підтримуючи нашу працю. Теж і друга братня організація — Український Робітничий Союз із своїм органом „Народна Воля", як і Українська Народна Поміч із органом „Народне Слово" завжди давали нам свою помічну руку і за це їм щира подяка. Нові поселенці, які прибули до ЗДА через ЗУАДК, повинні дабре запам'ятати собі імена цих організацій, бо це саме цих організацій великий вклад у праці ЗУАДКомітету, а працею ЗУАДКомітету змогли ці нові наші співгромадяни почати нове життя на вільній землі Вашинґтона.

Я щасливий, мої Пані і Панове, що я мав щастя весь час працювати у цій нашій гуманітарній акції. Я пригадую, як в 1944 році мене обрали першим головою ЗУАДКомітету і вручили мені 100 дол. від УККА, як закладовий капітал для нової установи, я прийняв цей вибір і заявив, що приймаю його тому, щоб потім в історії не було закиду, що не знайшовся ні один українець, який піднявся б ведення цієї установи. Це був мій громадський обов'язок взяти на себе цю працю. Від того часу ЗУАДК перевів одинадцять років своєї інтенсивної праці в користь українського народу і Вашим завданням сьогодні дати свою оцінку цій праці, якою кожний може гордитися.

Та перед ЗУАДКомітетом ще нові і відповідальні завдання. Коли вже розв'яжемо вповні проблему втікачів-еміґрантів, тоді ЗУАДК мусить бути готовий нести допомогу у широкій сітці Української Суспільної Служби на терені ЗДА, а з хвилиною звільнення українських земель від московського окупанта дати помічну руку українському народові у відбудові власної держави.

„ЧИСТІ" І „НЕЧИСТІ"

(Закінчення зі стор. 2).

на випадок перемоги національної революції, коли здійсниться їх потаємна мрія, — чи революційна влада не переслідуватиме їх за їх попередню примусову співпрацю з окупантським урядом? Чи зможуть і вони взяти якесь участь в національній розбудові?

Ці проблеми виникають з особливою ясністю, коли приглядаємося тому, що відбувається тепер в Арґентині, яка вийшла переможно з антипероністичної революції.

Перемогла ця революція завдяки тому, що була всенаціональною. Фактично перепровадили цю революцію безпартійні збройні сили війська, авіяції і фльоти, але за ними стояли єдиним фронтом всі революційні сили країни, за вийнятком комуністів. Ця революційна єдність забезпечила перемогу революції, бо внесла дезорієнтацію в урядовий табор і спаралізувала його спротив. Чимало знайшлося і в ньому потаємних Никодимів, що радо підримали революцію, коли побачили, що є надія на її перемогу. Генерал Льонарді, „герой революції", визнаний за тимчасового президента республіки, проголосив, що в антипероністичній революції, з огляду на те, що в ній взяв участь весь нарід, „нема ні переможців, ні переможених", а є тільки арґентинці, що не могли більше знести тоталітарного режиму і тепер спільними силами мають розпочати моральну й економічну розбудову країни. Він намагався відразу затримати фронт національної єдности, зазначивши, що злочинці мають бути покарані, але ті пероністи, які ніякого злочину не поповнили, а чесно виконували свої обов'язки супроти свого уряду, мають і далі ті свої обов'язки у відношенні до нового уряду виконувати.

Але не минуло й двох місяців, як ген. Льонарді мусів відійти від влади. Йому поставлено ультиматум: або він відмовиться від цього свого принципу і усуне людей, що були скомпромітовані співпрацею з пероністичним режимом, або мусітиме сам уступити. Ген. Льонарді від свого принципу не відмовився. 30-го листопада він із дружиною від'їхав до ЗДА на двомісячний відпочинок. Від'їздив він, як звичайний громадянин, як приватна людина, але маси народу, що зібралися в порті, щоб його привітати, і портові робітники, що припинили працю, щоб і собі приєднатися до величезної маніфестації симпатії, засвідчили, що ген. Льонарді залишається одною з найпопулярніших в Арґентині постатей.

Ген. Льонарді представляв тенденцію тих, що змагали до перекреслення минулого в ім'я будуччини. Проти нього пішли ті, що минулого забути не могли, бо накопичили супроти нього забагато ненависти й бажання помсти.

З ген. Льонарді були ті, що представляли тенденцію національної консолідації, революціонери, що перетворилися в державних мужів і думали категоріями держави і нації. Проти нього повстали партійники, що створили т. зв. Дорадчу Раду і домагалися рішучої безкомпромісової „чистки", і що на місце гасла „ні переможців, ні переможених" поставили своє гасло: „відійди, щоб я сів на твоє місце". Пероністичну партію розпущено урядовим декретом, як „знаряддя тоталітарного режиму", але, як пише впливовий безпартійний (демократичний) місячник „Есте ес", на місце пероністичного тоталітаризму прийшов „демократичний тоталітаризм", що, здійснюючи формулу Перона „для ворога нема справедливости", явно перебирає міру і тим створює проти себе чимраз більшу опозицію. Комуністична партія, з приводу роковин большевицької революції, видала відозву, в якій, займаючи яскраво позицію проти антипероністичної революції, як революції „великих землевласників, вищого духовенства і взагалі всяких реакціонерів", закликає всіх бувших пероністів творити з комуністами єдиний „справді демократичний" фронт, який, мовляв, напевно був би з часом створений в Арґентині, коли б реакційні кола не скинули уряду Перона.

Треба признати, що ця комуністична пропаґанда знаходить чимало прихильників, особливо в провінції, де переслідування пероністів витворило велику порожнечу в громадському й політичному житті. Цю порожнечу намагаються заповнити тепер комуністи.

Комуністична партія покищо леґальна. Але уряд ген. Арамбуру яскраво антикомуністичний. Можливо, що й комуністичну партію з часом розв'яжуть. І то тим більше, що вона, як згадано, свою позицію супроти теперішнього уряду і антипероністичної революції вже зайняла. Однак, покищо треба ствердити, що обставини економічного зубоження, в яких залишив пероністичний режим країну, і національне роз'єднання з поділом на „чистих" і „нечистих", що його запровадив режим „демократичної нетерпимости", об'єктивно сприяють посиленню комуністичного руху в Арґентині.

І. Л.

ДОРОГА ДО ВОЛІ

Коли взяти до уваги, що матеріяльна жертвенність людини є виявом її духа відданости для якоїсь справи, то цей дух серед української іміґрації останніми часами підупадає, а зглядно у великої частини іміґрації він зовсім не проявився.

Свідчать про це не тільки виказп пожертв на народні цілі, але також численні статті та завваги редакторів, що пам'ятають уже кращі часи та відносини. Вони дивуються: невже десятки тисяч новоприбулих іміґрантів вспіли за кілька років перебування за океаном до тої міри збайдужіти до національно - суспільних справ?

Їхнє здивування основується у великій мірі на порівнянні із жертвенністю першої іміґрації, що ощадностями зі своїх скромних зарібків побудувала церкви, народні доми, українські видавництва, сиротинці і т. ін. — Це все зробив т. зв. „елемент несвідомий". Що ж дістєся тоді з т. зв. новоприбулим „елементом свідомим"?

Розглядаючи справу об'єктивно, треба признати, що пожертвами новоприбулих зроблено теж дуже багато, особливо в ділянці англомовних видань про Україну та її політичні проблеми, як також пожертвами на існуючі вже українські інституції. Замітне одначе те, що жертвує тільки відносно невелика частина із кількадесятитисяч новоприбулої іміґрації. Величезна більшість ставиться до рідної справи зовсім байдуже. Де цьому причина?

Щоб це явище зрозуміти, треба б вернутися думкою яких десять років назад.

Повоєнні обставини 40 рр. створили для усіх втікачів дуже невідрадну, якщо не трагічну ситуацію. Незалежні колись, активні і підприємчиві люди — чи то селяни-господарі, чи інтеліґенти-професіоналісти опинились по таборах без засобів до життя — ба що гірше — без можливости на їх заробіток. В обличчі такої дійсности вони побачили свою безсилість, хоч і мали професійне звання чи фізичну справність. І тоді багато з цих людей зневірилося у власні сили та у всі вартості, що їм проповідувалося колись на батьківщині. Вони почали признавати тільки одну вартість: чужої помочі. Ту поміч вони дістали, як втікачі, як бідні скитальці і, дістаючи її день-у-день на протязі кількох років у формі таборових приділів — ці люди внутрішньо переродились: зі самостійних, активних особистостей у масу „нещасливих скитальців".

Величезну поміч дістали вони теж від української спільноти за океаном й остаточно могли переїхати у нормальні життєві відносини.

Опинившись знову у вирі нормального життя серед вільних, працюючих людей, вчорашні таборовики побачили, що вони тим людям у багатому не дорівнюють. Вони почали дошкульно відчувати свою меншевартість. Щоб цього почуття позбутися, вони зразу стали у всьому дорівнювати місцевому населенню від найбільш необхідних речей першої потреби, аж до люксусових — авт і різних апаратів включно.

А проте — чи покращало їхнє самопочуття? Чи почувають вони себе внутрішньо вільними, життєрадісними людьми? Постійна журба за поліпшення власного матеріяльного добробуту та страх перед утратою вже придбаного — це їх домінуючі почування. Значиться, до почуття самопевности і внутрішнього задоволення, як його помічаємо у місцевого населення ще далеко. Наслідуючи місцевих людей у їхній зовнішності, новоприбулі не звернули уваги на їх внутрішні прикмети, а саме на їх майже безприкладну жертвенність на суспільні цілі та постійну готовість допомогти другим у потребі.

І це власне є джерелом сили американців, що ставить їх між найпотужніші народи світу.

Найновіше „відкриття" психологічної медицини, що найкращим ліком на життєві клопоти є повна самопосвяти праця для других — це властиво не є ніяке відкриття; це стара, відвічна правда, що на ній росли і розвивалися родини, громади і цілі народи, як довго про неї пам'ятали.

Пристосування цієї правди у практичному житті помогло б теж багатьом іміґрантам позбутися почуття меншевартних скитальців, а натомість стати повновартними членами української спільноти та людьми, що направду свобідно себе почувають.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників

Українці на міжнародній вечірці в Об'єднаних Націях

Делеґація Республіки Болівії до Об'єднаних Націй влаштувала 2 грудня ц. р. в будинку ОН спеціяльну вечірку з нагоди приїзду до Америки віце-президента Республіки, д-ра Гернан Сілєза.

На вечірку були офіційно запрошені п. Володимир Баранецький, що репрезентував банкову фірму „Ґаранті Трост Компані" в Ню Йорку та інж. Мирослав Лепкалюк — від будівельно - інженерської фірми Р. В. Ловрі з Ґерисбурґу, яка тепер нав'язує бизнесові контакти з південно-американськими републіками.

Наші молоді громадяни були представлені віце-президентові д-рові Сілєз та запізналися з болівійською репрезентацією до ОН, включно з амбасадором Республіки, п. В. Андраде, міністром фінансів, п. Альберто М. Альварез, генер. консулем п. А. Канедо та іншими. Пізнали теж цілий ряд визначних особистостей з міжнародно - політичного світу, як амбасадора Індії, Крішна Менон, амбасадорів Параґваю й Уруґваю, репрезентантів Чіле, Норвеґії, Ґондурасу, Домініканської Республіки та ін.

Багато з них особливо дружньо вітали п. Володимира Баранецького, який, як виявляється, вже доволі популярний в міжнародних колах через свої широкі професійні зв'язки. П. В. Баранецького й інж. М. Лепкалюка представлювано як „молодих американських громадян українського роду" і розмови, які вони вели з різними заграничними представниками, заторкали, переважно, українські теми.

В загальному, політичні діячі, з якими вони зустрічалися, добре поінформовані про визвольні аспірації українського народу і відносяться до них з симпатією, хоч можна було й там переконатися (в одному з випадків), що неприхильна нам пропаґанда діє на кожному кроці.

В ділянці нав'язування міжнародних контактів у нас є ще великі занедбання й участь наших двох представників у згаданій дипломатичній вечірці є напевно одним кроком вперед у цьому напрямку.

ТВОРИ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ НА ТЕКСТИ МІЦКЕВИЧА

Як подає „Радянська Україна", до 100-століття з дня смерти Адама Міцкевича українські композитори написали на тексти поем, баляд та ліричних віршів цього поета ряд нових симфонічних творів, хорів і романсів. Композитор Борис Лятошинський закінчив симфонічний твір на текст поеми „Гражина". Львівський композитор Адам Солтис написав баляду „Грайко" для симфонічної оркестри. За однойменним віршем „До Німану" написав хор-а-капеля молодий композитор Віталій Кирейко. Романси на вірші Міцкевича пишуть композитори Олександер Жук, Микола Дремлюга, Федір Надаленко та ін.

● **Заборгованість** стейтових і міських урядів дійшла цього року до рекордової суми 43 мільярдів долярів. В червні 1954 р. ця заборгованість становила 38 мільярдів долярів.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою добровільну доплату до передплати „Свободи" та свою пожертву на фонд дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 29.

Інж. М. Лепкалюк, Ню Йорк	$20	С. Постолюк, Лейквуд	2
Д-р Б. С. Осадца, Діксон	10	М. Богач, Шикаґо	2
Відд. 364 УНС, Клівленд	10	Г. Т. Васлій, Ґерісбурґ	2
П. Слободин, Шикаґо	5	М. Возняк, Геммонд	2
Д-р П. Біланюк, Дітройт	5	С. Чучук, Шикаґо	2
В. Л. Семенина, Гемптон	5	П. Кікіс, Ґавстонік	2
І. Ушак, Гавстон	5	Проф. М. Єфремов, Ню Йорк	2
А. А. Патра, Дітройт	5	І. Халява, Дітройт	2
Я. Войнаровський, Шикаґо	5	В. Брездун, Клівленд	2
А. Чопик, Бостон	5	І. Сіноватий, Ст. Пол	2
І. Чопик, „	3	Й. Несевич, Шикаґо	2
М. Синило, Шикаґо	3	М. З. Васильневич, Дітройт	2
І. Терлецький, Пітсбурґ	3	П. Сірик, Рачестер	2
В. Салабун, Нюарк	3	Ю. Федорович, Шикаґо	2
І. Підбірний, Толідо	3	М. Паранцак, Бетлегем	2
П. Стасів, „	3	В. Максимюк, Бріджпорт	2
Г. Ґолембйовський, Клівленд	3	Т. Скуповський, Мілфорд	2
О. Серединський, Лісл	3	В. Хухтин, Дітройт	2
Г. Козар, Кросвел	3	Д. Дубрівний, „	2
М. Максимюк, Бріджпорт	3	Я. Оленський, Сомервіл	2
О. Смик, Бінґгемтон	3	В. Гірчиця, Вілімантік	2
І. Коваль, Амстердам	3	П. Лехман, „	2
У. Михалевич, Вотерфорд	3	М. Ґураль, Юніон	2
В. Добромільський, Трой	3	І. Ломей, Виандот	2
В. Зозуля, Роґєбурі	3	Т. Майструк, Дітройт	2
О. Яворський, Вестон	3	Д. Баран, Бостон	2
М. Співак, Фултон	2.85	307 Відд. УНС, Бостон	2
Я. Петренко, Шикаґо	2.46	Г. Кукіз, Клівленд	2
Є. Мусій, „	2	В. Владика, „	2
І. Коцюбко, „	2	О. Малакчук, Ню Йорк	2
Ф. Бородієвич, Гадсон	2	В. Новак, Честер	2
М. Кульчицький, Гемілтон	2	Н. Іщук, „	2
Б. Лотоцький Де Веліґост Флашінґ	2	М. Єдинак, „	2
С. Опищук, Сімкое	2	Г. Давид, „	2
В. Попадюк, Шикаґо	2	П. Блотний, „	2
І. Телюк, Ню Гейвен	2	Ф. Трось „	2
Б. Закоротна, Ню Гейвен	2	В. Волянський, „	2
І. Пилипів, Амстердам	2	Д. Сорока, „	1
М. Хома, Балтімор	2	І. Чабан, „	1
С. Глушко, Денвер	2	Н. Бурий, „	1
О. Мазур, Фила.	2	І. Пшеничник, „	1
П. Біщук, Гавстон	2	П. Купчак, „	1
С. Боярський, Шикаґо	2	П. Шабатура, „	1
О. Добрянська, Шикаґо	2	М. Паньків, Ню Йорк	1
Д. Чеверда, Віліствон	2	М. Чагарин, Вунсакет	1
М. Корнова, Толідо	2	Т. Такой, Монтреал	1
Й. Кушнір, Росфорд	2	Я. Химій, Ню Йорк	1
Г. Костів, Елмайра	2	М. Кальба, Омаґа	1
Н. Корженівський, Шіттвіл	2	В. Дикон, Фенікевіл	1
А. Кучер, Балтімор	2	І. Півнка, Рачестер	1
Ю. Педаній, Вотербюрі	2	А. Радник, Нортгемтон	1
П. Вигінний, Шикаґо	2	Мґр. О. Фірчук, І. Медов	1
С. Шіпка, Річмонд	2	М. Супрунович, Майнерсвіл	1
К. Погонец, Клівленд	2	С. Хухрак, Дітройт	1
М. Політило, Геркімер	2	Є. Кахникевич, Ютика	1
П. Стасів, Дітройт	2	І. Михайлів, Честер	1
А. Касянчук, Данкенон	2	П. Петрів, Шикаґо	1
Т. Треппч, Фила.	2	Г. Бойчук, „	1
І. Гузій, Ню Йорк	2	Разом	$ 291.31
А. Лінниченко, Ню Йорк	2	Раніше проголошено	$ 5,643.05
О. Коротко, Бінґгемтон	2		
Е. Мельничук, Росел	2	Разом	$ 5,934.36

МекКарті проти Фонду Республіки

Шикаґо, Ілиной. — Джозеф МекКарті, промовляючи в Шикаґо, гостро атакував Фонд Республіки, який, на думку сенатора, виступає проти людей, що поборюють комуністичну пропаґанду. „Американські комуністи, сказав МекКарті, можуть бути оптимістами, бо існують установи, які дбають про те, щоб присипляти чуйність американців в поборюванні комунізму, що змагає до знищення американської демократичної системи." Сенатор твердить, що найнебезпечніші є багаті ліберальні союзники комунізму, до яких він зараховує і Фонд Республіки при Фундації Форда. МекКарті обурений з того, що уряд підтримує цей Фонд, звільняючи його від оподаткування.

Кожний свідомий українець і кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ В „СВОБОДІ"

Адміністрація „Свободи" повідомляє, що влучи на зустріч загальним побажанням, всю й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань. Ціна оголошення залишається така сама, як і в попередніх роках: 2 доляри за 5 рядків, та більше, відповідно до величини оголошення а саме: 1 цаль через одну шпальту $2.00; 1 цаль через 2 шпальти $3.50; 1½ цаля через 2 шпальти $4.50; 2 цалі через 2 шпальти $6.00; 3 цалі через 2 шпальти $10.00; 4 цалі через 2 шпальти $15.00; 5 цалів через 2 шпальти $18.00; 6 цалів через 2 шпальти $22.00. Треба сподіватися, що загал нашого громадянства використає цю нагоду, щоби передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям і знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „Свободи" та відповідний зміст збільшеного святочного числа надають таким побажанням окремої вартости і значення. Зголошення святочних побажань, разом з грошевою оплатою, можна надсилати найпізніше до 31-го ГРУДНЯ Ц. Р.

Спорт

УСК НЮ ЙОРК — БЛЮ СТАР 3:1 (2:0).

УСК: Ю. Цьолко — М. Шміґель, Р. Підгорецький — В. Коваль, В. Серант, О. Наливайко — З. Шпон, (Ю. Колодій), Р. Павлюк, С. Голюка, Є. Арндт, Г. Гивель.

Неділя, 4 грудня 1955. — Біля 200 симпатиків УСК-у переборолo дощову й мрячну погоду і прийшли на змагання проти минулорічного „оберліґіста" — Блю Стар. Одначе вони мусіли пережити велике розчарування. Це були одні із слабших змагань УСК-у. Акціям УСК-у, що не знаходили спротиву з боку симпатичної жидівської дружини, бракувало життя і викінчення. При своїх технічних і кондиційних можливостях УСК повинен був виграти дуже високо. Наприклад в другій половині Р. Павлюк, Г. Гивель і Є. Арндт „промазали" позиції „сам-на-сам з воротарем".

Найкращими на площі була пара помічників УСК-у Орест Наливайко на лівій і Василь Коваль на правій. Розуміючи себе прекрасно, вони обидва виконали великий цензум роботи — дефензивно і офензивно. Ворота здобули: Г. Гивель 2 і Ю. Колодій.

Дуже неприємне враження робили завваги один одному поміж змагунами УСК-у, як також неоправдані вигуки на змагунів з-поміж публіки. І одне і друге мусить зникнути.

Після останньої неділі УСК має на 10 гор: виграних 6, нерішених 1, програних 3, воріт 33:17, точок 13:7.

УСК ІБ НЮ ЙОРК — БЛЮ СТАР ІБ 4:3 (2:3).

УСК ІБ: О. Решітник — І. Пахогін, О. Олійник — Я. Соняк, І. Гаврилюк, Я. Підгорецький — (В Фурман), В. Олійник, В. Гивель, Я. Васильків, С. Бігун, (М. Коритовський), З. Крамарчук.

Ця перемога дозволяє УСК-ві ІБ піднестися на 3 місце в табелі Резерв „Ліґи". Ворота здобули: В. Олійник (II) 2, О. Олійник (І) і С. Бігун.

Доробок УСК ІБ в 9-ох грах: виграних 6, нерішених 2, програних 1, воріт 29:13, точок 14:4.

УСК НЮ ЙОРК ЮНЬЙОРИ — ГОТА ЮНЬЙОРИ 0:2.

Заслужена перемога противника. Одначе, юньйори УСК-у грають чим раз краще з кожними змаганнями. Добрий воротар змінив би не один вислід на користь УСК-у.

УСК НЮ ЙОРК УЧНІ — НЮЕЛЬДЕР УЧНІ 4:1.

Після концертового заграння наймолодших УСК-у вислід повинен був би бути далеко вищий. „Дзюньо" Шмотолоха докснав „гет ріка", здобуваючи трое воріт. „Льопусь" Кульба був автором четвертих.

СТАНИСЛАВ КІРА — МЕНАДЖЕРОМ УСК НЮ ЙОРК

Після резиґнації п. О. Гірки з менаджерства першої дружини УСК Ню Йорк, його функції перебрав один з найбільше активних симпатиків УСК-у п. Станислав Кіра. Після ... минулої неділі, голова УСК-у мгр. Михайло Гаврилюк офіційно представив нового менаджера. Бажаємо п-ві Кірі допровадити першу дружину до повного успіху.

ПРОГРАМА НА НЕДІЛЮ, 11 ГРУДНЯ 1955

УСК Ню Йорк знову є господарем. Всі змагання відбудуться на дуже гарній площі Ню Фармерс Оваль.

Година 11:30 — УСК Юньйори — Гелленік Юньйори.
Година 12:30 — УСК ІБ — Джаак II.
Година 2:15 — УСК — Джермен-Амерікен Атлетік Клаб.

В суботу, 10 грудня ц. р. учні УСК-у грають на Ню Фармерс Овал проти учнів Елизабету. Початок о годині 3-ій пополудні. Прохаємо симпатиків прийти і піддержати наших найменших. Вступ вільний.

Роман Лисняк.

ЗМІНА АДРЕСИ!

Ще раз пригадуємо нашим передплатникам, що, змінивши місце свого побуту, слід одночасно з повідомленням про зміну, адреси обов'язково присилати попереднью марками 10 с. з наклеєним іменем до адресової клітні, в члени УНС ще й число свого Відділу.

Адміністрація „Свободи"

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ФИЛАДЕЛФІЯ ПА. — Відд. 397 повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 18. грудня, в год. 1:30 по пол., під ч. 847 Н. Френклін вул. Побір складок буде як денніше в суботу, 17-го від год. 5. веч., і в неділю від 12—2-гої. Просимо членів вирівняти залеглі вкладки, щоб можна замкнути книжки перед кінцем року. — М. Субтельний, Ол. Штогрин, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 83, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 18-го грудня, о год. 1-ій попол., в домі Т-ва У. А. Горожан, 817 N. Franklin St. Проситься членів прибути, буде звіт контр. комісії і вибір управи на 1956 р. — М. Ковчак, предс.; О. Бабяк, кас.; С. Чорномаз, секр.

КАНЗАС СИТІ, КАНЗ. — Б-во св. Володимира, Відд. 323, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 18. грудня, о год. 1.-по пол., в сальній залі під ч. 10 North Ferree. Проситься всіх членів прибути на ті збори, бо є важні справи до полагодження. Буде справоздання уряду і вибір уряду на 1956 р. — Т. Боруцький, пр.; З. Федеп, кас.; Д. Яремко, секр.

КУРТІС БЕЙ, МД. — Б-во св. Петра й Павла, Відд. 81, повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 18-го грудня, о год. 5. по пол., в залі церковній де звичайно. Буде вибір уряду на 1956 рік, тому присутність всіх членів обов'язкова. Приймається нових членів до Б-ва і УНСоюзу. — Уряд.

НЮ КЕНСІНГТОН, ПА. — Б-во св. Арх. Мих., Відд. 296, повідомляє, що річні збори відбудуться 18-го грудня о год. 2:30 по полудні в У. Н. Домі, 1400 — 4th St. Проситься всіх членів прийти на збори хоч один раз на рік. Буде вибір уряду на 1956 рік. — Управа.

НЮ КЕСЛ, ПА. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 74, повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 18. грудня, в укр православ. церковній залі. — Ярема, секр.

ГЕРКІМЕР, Н. Й.—Відд. 192 повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 18. грудня, о год. 2. попол., в У. Н. Домі. Буде звіт з цілого року і вибір уряду на 1956 р. Проситься членів прибути, є дуже важна справа, а саме дістати 5 членів. — Уряд.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во ім. Дм. Вітовського, Відд. 375, повідомляє, що міс. збори відбудуться 11. грудня від год. 12—2 в Клюбі Горожан при 847 N. Frankin St. Це останній місяць в році і тому проситься всіх вирівняти залеглі вкладки. — В. Василюк, гол.; О. Бережницький, кас.; В. Грималяк, секр.

ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ. — Б-во св. Володимира Відд. 173 повідомляє своїх членів, що річні загальні збори відбудуться в неділю, 18-го грудня, о годині 12-ій вполудне, в параф. залі при 608 South Heald St. — П. Щирба, секр.

СТЕМФОРД, КОНН. — Річні збори Б-ва св. Арх. Михаїла Відд. 350, відбудуться в неділю, 18-го грудня, о год. 2-ій попол., в залі Укр. Клюбу, 33 Beckley Ave. Буде поданий звіт делеґата з останніх зборів відділів стейту Конектікат, відтак звіти урядників і контролі і вибір нової управи да 1956 рік. Всі члени повинні обов'язково взяти участь в зборах. — В. Карий, предс.; Ст. Корівчак, кас.; д-р В. Палідвор, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Річні збори Т-ва „Дністра", 361 Відд. відбудуться в суботу, 17-го грудня, о год. 8-ій веч., у власній домівці при 119 Ave. A. 1-ий пов. У програмі: звіти, вибір президії виборчих зборів, вибори нової управи, плян праці на наступний рік, кореспонденція і біжучі справи. Перед зборами приймається вплату членських вкладок. Випозичені з бібліотеки книжки проситься повернути. — І. Галячин, предс.; П. Кучма, фін. секр.; В. Вишиваний, кас.; В. Варагура, рек. секр.

МАГАНОЙ СИТІ, ПА.—Відд. 28 повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 18. грудня. Буде вибір нової управи, тому присутність всіх членів обов'язкова. — І. Ґаліда, секр.

СЕНТРАЛІЯ, ПА. — Річні збори Б-ва св. Арх. Михаїла, Відд. 90, відбудуться 18. грудня в церковній залі по другій Сл. Божій. Проситься кожного члена прибути на збори, де буде звіт з діловодства, а також інші справи до полагодження для добра УНСоюзу і членів, як рівно ж буде вибір управи на 1956 р. — І. Чепа, предс.; П. Сидор, секр.

ІСТ СТ. ЛУІС, МО. — Повідомляється всіх членів Б-ва св. Михаїла, Відд. 308, що в неділю, 18-го грудня, відбудуться річні збори, о год. 2-ій попол., в У. Н. Домі, 1020 N. 9 вул. Проситься всіх членів прийти. — Г Заяць, предс.; П. Коробій, кас.; П. Івасишин, секр.

МІНЕАПОЛІС, МІНН. — Т-во Запорозька Січ, Відд. 385, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 18. грудня, в церковній залі зараз по третій Сл. Божій. На тих зборах буде вибір уряду на 1956 рік і інші важні справи до полагодження. Обов'язком кожного члена бути на цих зборах. — П. Федорців, предс.; Р. Віндик, кас.; Д. Татарин, рек. секр.; Н. Ґреськів, фін секр

АКРОН, О. — Збори Відд. 295 відбудуться в неділю, 18-го грудня, о 1:30 по пол. Пожаданим є, щоб члени вирівняли свої залеглості перед новим роком. — В. Пулк, 133 E. Mapledale Ave., Akron, O.

МІЛВОКІ, ВІС. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 103, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться 17. грудня в церковній залі, 1037 Савт 11. вул. і Вест Вашинґтон, о 7. год. веч. Буде збирання вкладок, справоздання контр. комісії, вибір уряду на 1956 рік. Довгуючих членів проситься вирівняти свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовні. — Т. Танів, предс. П. Стецик, кас.; К. Герис, секр.

РАРІТАН, Н. ДЖ. — Повідомляється членів Б-ва св. Арх. Михаїла, Відд. 332, що місячні збори відбудуться в суботу, 17. грудня, о год. 7-ій веч., в У. Н. Домі, 10 Колфакс вул. Проситься всіх членів прийти на збори. — М. Сірман.

КЛІВЛЕНД, О. — С-во Преч. Діви Марії Відд. 112 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 18-го грудня, в церковній залі по 3 і 4 Службі Божій. Проситься вирівняти всі залеглості.—А. Купер, секр.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. — Б-во св. Арх. Михаїла Відд. 243 повідомляє всіх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 18-го грудня зараз по Службі Божій, в церковній залі Проситься всіх членів прийти, буде вибір нової управи на 1956 рік і важні справи до полагодження. — П. Костюк, предс.; Л. Білик, секр.

АЛЕНТОВН, ПА. — Б-во св. Арх. Михаїла Відд. 147 повідомляє всіх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 18. грудня, в парафіяльній залі, 803 Фронт вул., о 2-ій год. попол. Буде звіт урядників і контрольної комісії, вибір управи на 1956 рік. Напоминаємо довгуючих членів вирівняти свої довги так, щоб не перетягати старих довгів на другий рік. — І. Федорак, секр.

БОФАЛО, Н. Й. — Б-во св. о. Николая, Відд. 127 повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 18-го грудня в церковній залі при Філмор і Онейда вул., зараз по співаній Сл. Божій. По вплаті вкладок буде вибір управи на 1956 рік. Крім того урядники полагоджують справи і в четверту неділю. Проситься вирівняти свої вкладки, щоб оминути суспенди. Просимо зголошувати своїх знайомих до Відділу в члени УНСоюзу. — І. Вула, гол.; П. Володка, фін. секр.; М. Левицький, рек секр

НОРТГЕМПТОН, ПА. — Т-во св. Ольги Відд. 318 повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 18-го грудня, в залі св. Миколая, о год. 12:30 попол. Буде вибір урядників на 1956 рік, тому присутність всіх обов'язкова. — П. Ісєдар, предс.; С. Саюк, секр. Д. Дворнік, кас.

КЛІФТОН ГАЙТС, ПА. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відд. 128 повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 18-го грудня, о год. 2-ій попол., в Домі Гор. 34 Edgmont St. Просимо всіх прийти бо буде вибір нової управи на 1956 р. — П. Чопік, секр.

ТРОЙ, Н. Й. — Б-во св. о. Николая, Відд. 191 повідомляє членів, що річні загальні збори відбудуться в неділю, 18-го грудня, о год. 1-ій попол., в церковній залі при 2-ій вул. ч. 391. Тому що на зборах буде вибір нової управи на 1956 рік, отже присутність членів обов'язкова. — В. Колодій, секр.

САВТПОРТ, КОНН. — Т-во ім. Т. Шевченка Відд. 84 повідомляє всіх членів, місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 18-го грудня, о год. 4-ій попол., в залі УНДому. Будуть важні справи до полагодження; вибір управи на 1956 рік і звіти. Просимо всіх поплатити свої вкладки. — О. Куян, предс.; М. Ґудзік, кас.; П. Дудко, секр.; — Адреса секретаря: Peter Dydko, 140 Bronson Rd., Southport, Conn. Tel. CL 9-2078.

ГЕМТРАМК, МИШ. — Т-во „Згода" Відд. 20, повідомляє членів, що річні збори відбудуться в неділю, 18-го грудня, о год. 2-ій попол., в Укр. Хаті при Ґрейлінґ вул. Обов'язком кожного члена прийти буде вибір нової управи на 1956 рік і важні справи до полагодження. Члени, які мають своїх знайомих, що ще не є членами УНСоюзу, просимо привести їх і вписати. Кожний, хто приєднає нового члена дістане нагороду. — Дм. Білик, предс.; Н. Триш, рек. секр.

ПОНҐСТАВН, О. — Б-во св. І. Хрестителя Відд. 230 повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 18-го грудня, о год. 2:30 попол., в своїй залі 914 Франклін Евеню. Проситься всіх членів прийти і вислухати звітів. Буде вибір нової управи на 1956 рік, тому присутність всіх обов'язкова. Член, який не явиться на річних зборах підлягає карі після річної ухвали. Члени, що не були на останній братській забаві, а отримали білети, проситься звернути гроші, якщо хочете належати до Братської каси. — М. Мушинський, предс.; Д. Войтович, кас.; І. Павловський, скр.

ДІТРОЙТ, МИШ. — Б-во св. о. Николая Відд. 175 повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 18-го грудня, о 1-ій год. попол., в У. Н. Домі, 4655 Мартин. Проситься членів прибути на час, тому що буде звітування уступаючої управи, вибір нової, 3-ох делеґатів до У. Н. Дому і до інших установ. Пригадується довгуючим членам, що мусять вирівняти свої залеглості, щоб мати право голосу на річних зборах. — С. Пелих, предс.; І. В. Іванчук, фін. секр.; В Верищинський, кас; П. Павлик, рек. секр.

РОМ, Н. Й. — Б-во св. Михаїла Відд. 121 подає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що річні збори відбудуться в неділю, 18-го грудня, о год. 2-ій попол., в залі У. Н. Дому, 212 Canal St. На порядку нарад будуть звіти урядників і контрольної комісії і вибір нової управи на 1956 рік. Будуть важні справи, які можуть бути прийняті, або відкинені, тільки річними зборами. Довгуючих членів проситься вирівняти свої довги. Неприявні урядники і члени підлягають карі згідно зі статутом. — Д. Іванців, пр.; В. Чуйко, кас.; О. Гадз, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Річні збори С-ва Благовіщення Відд. 125 відбудуться в неділю, 18-го грудня, о год. 1-ій попол. На програмі зборів: звіт управи за рік, звіт контр. комісії, вибір нової управи та ухвали. З огляду на це проситься членів прийти на означений час. — А. Штим, пр.; П. Яворська, кас.; І. Подола, секр.

ПАЛЬМЕРТОН, ПА. — Б-во св. о. Николая Відд. 369 повідомляє, що річні збори відбудуться в суботу, 17-го грудня, о год. 6-ій веч., в церковній залі, проситься всіх членів прибути на збори, буде звіт контролі і вибір управи на 1956 рік. —

Посмертні Згадки

АНДРЕЙ ВИШИВАНИЙ, довголітній член Б-ва св. Арх. Михаїла Відд 213 в Байон, Н. Дж., помер 29-го листопада 1955 р., проживши 66 років. Покійний походив з села Лічини, пов. Бібрка, Зах. Україна. Полишив в смутку дружину Марію, 4 синів, 2 дочки і 7 внуків. Похорон відбувся 3-го грудня з погреб. заведення до Укр. Кат. Церкви Пр. Діви Марії при участи Родини, Членів і Знайомих на цвинтар св. Петра, в Стетен Айленд, Н. Й. — В. Н. П.!

А. Басараб, секр.

СЕМЕН КРИШТАЛЬ, довголітній член Т-ва ім. Д. Вітовського, Відд. 301 УНСоюзу в Шикаґо, Ілл., помер 22-го листопада 1955 р. на 69-ім р. життя. Покійний походив зі села Задвірє, пов. Перемишляни, Зах. Україна. Полишив в смутку дружину Анну, сина Павла, дві доньки Анну і Уляну, зятя, невістку, внуків та братанка Михайла з родиною. Похорон відбувся 26-го листопада з похорон. заведення до Укр. Правосл. Церкви св. Володимира, при участи Родини, Членів і Знайомих, а відтак на вічний спочинок на цвинтар Elmwood Cemetery. — В. Н. П.!

Я. Чернявський, секр.

МАРІЯ ПЕТРАШУК, членка 280 Відд. УНСоюзу в Скрентон, Па., померла 17-го листопада 1955 р. Покійна походила з села Балькуц, пов. Серет, Буковина. Оставила горем прибитих мужа Стефана і синів Івана і Володимира, невістку і внуку. Похорон відбувся 21-го листопада при участи Родини і Знайомих до церкви св. Володимира, похоронено на Катедральнім цвинтарі. — В. Й П.!

Р. Рубльовський, секр.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

ТАРЗАН, ч. 3587. Хитрощі діють.

THE MAN LAUGHED. "I WON'T FALL FOR THAT TRICK!" BUT HIS EYES SHIFTED TO THE JUNGLE BEYOND—

—PERMITTING THE APE-MAN TO TAKE THE ADVANTAGE. WITH LIGHTNING SPEED HE LEAPED FORWARD AND STRUCK THE RIFLE ASIDE!

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.—3587

— Стривай! — крикнув Тарзан. — Вбиваючи мене, ти не зробиш нічого доброго. Чи ж ти думаєш, може, що я прийшов сам?

Незнайомець засміявся. — Я не зловлюся на цей підступ! — Але його очі звернулися в сторону джунглів,

— дозволивши з цього скористати мавполюдині. Вона скочила зі швидкістю блискавки й вибила незнайомцеві з рук рушницю.